

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник апарату

Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

_____ Олександр БІЛОУС
«01» липня 2025 року

ПОЛОЖЕННЯ

про Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері

1. Загальні положення

1.1. Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері (далі – Департамент) є самостійним структурним підрозділом Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), безпосередньо підпорядковується члену НКРЕКП відповідно до розподілу функціональних обов'язків та діє відповідно до цього Положення.

1.2. Департамент у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок природного газу», «Про природні монополії», «Про запобігання корупції», «Про державну службу», «Про доступ до публічної інформації», «Про звернення громадян», «Про захист персональних даних», «Про державну таємницю», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Договором про заснування Енергетичного Співтовариства, Регламентом НКРЕКП, наказами і дорученнями Голови НКРЕКП, членів НКРЕКП (за погодженням з Головою НКРЕКП) та керівника апарату НКРЕКП, цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами та розпорядчими документами.

1.3. Робота Департаменту проводиться відповідно до плану діяльності НКРЕКП на плановий період.

1.4. До складу Департаменту входить:

1.4.1 управління тарифної політики та платіжно-розрахункових відносин;

1.4.2 управління моніторингу та аналізу розвитку нафтогазових ринків;

1.4.3 управління технічної та інвестиційної політики.

2. Основні завдання Департаменту

2.1. Основними завданнями Департаменту є:

2.1.1 реалізація тарифної політики у нафтогазовій сфері;

2.1.2 забезпечення встановлення мінімальних стандартів та вимог до якості обслуговування споживачів у нафтогазовій сфері;

2.1.3 забезпечення простих і необтяжливих умов приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем для нових об'єктів замовників;

2.1.4 затвердження та моніторинг виконання планів розвитку газотранспортних та газорозподільних систем, газосховищ;

2.1.5 забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у нафтогазовій сфері, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів НКРЕКП;

2.1.6 моніторинг та аналіз ринку природного газу;

2.1.7 сприяння запобіганню зловживанням на оптовому енергетичному ринку природного газу;

2.1.8 інші завдання.

3. Функції Департаменту

3.1. Департамент відповідно до покладених на нього завдань:

3.1.1 бере участь у підготовці та опрацюванні проєктів законів України та інших нормативно-правових актів, змін до них, готує пропозиції та висновки до проєктів нормативно-правових актів, проводить їх фахову експертизу, зокрема з питань регулювання відносин у нафтогазовій сфері, які стосуються компетенції Департаменту;

3.1.2 розробляє та бере участь у розробці нормативно-правових актів у частині регулювання нафтогазової сфери згідно з положеннями законодавства, зокрема, щодо тарифної та інвестиційної політики, платіжно-розрахункових відносин та якості послуг у нафтогазовому комплексі, приєднання до газотранспортних або газорозподільних систем, запобігання зловживанням на оптовому енергетичному ринку природного газу;

3.1.3 здійснює аналіз результативності розроблених нормативно-правових актів щодо регулювання відносин у нафтогазовій сфері;

3.1.4 забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність на ринку природних монополій та суміжних ринків у нафтогазовій сфері, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування положень нормативно-правових актів НКРЕКП;

3.1.5. здійснює аналіз виконання функцій та обов'язків суб'єктами ринку природного газу відповідно до положень Закону України «Про ринок природного газу» та інших актів законодавства щодо доступу до газової інфраструктури;

3.1.6 розглядає заяви та додані до них документи щодо встановлення тарифів на послуги суб'єктів природних монополій у нафтогазовій сфері, які подаються до НКРЕКП, в межах компетенції НКРЕКП;

3.1.7 здійснює розрахунки, обґрунтовує та подає пропозиції щодо встановлення/затвердження:

тарифів на послуги суб'єктів природних монополій у нафтогазовій сфері, якщо відповідні повноваження надані НКРЕКП законом;

нормативів розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання операторів газорозподільних систем від споживачів як плата за послуги розподілу природного газу;

ставок плати за стандартне приєднання до газорозподільних систем;

3.1.8 обґрунтовує та подає пропозиції щодо встановлення/затвердження:

переліку показників якості послуг у нафтогазовому комплексі, форм звітності з моніторингу показників якості послуг;

методів регулювання якості послуг (загальні та гарантовані стандарти якості послуг тощо);

компенсацій споживачам за недотримання стандартів якості послуг;

десятирічних планів розвитку газорозподільних систем, газотранспортної системи та газосховищ;

3.1.9 здійснює моніторинг та аналіз:

фінансово-господарської діяльності ліцензіатів у нафтогазовій сфері;

даних щодо використання елементів витрат планованої тарифної виручки/прогнозного необхідного доходу і дотримання структури тарифів на

послуги суб'єктів природних монополій у нафтогазовій сфері, в межах компетенції НКРЕКП;

показників якості газопостачання та дотримання ліцензіатами мінімальних стандартів якості послуг та вимог щодо надання компенсацій споживачам;

стану розрахунків суб'єктів ринку природного газу із споживачами та замовниками при порушенні вимог до якості обслуговування;

платежів, пов'язаних із доступом або приєднанням до газотранспортних систем, а також моніторинг застосування та забезпечення дотримання методології визначення таких платежів;

стану врегулювання перевантажень газотранспортних систем, у тому числі транскордонних газопроводів, та застосування правил врегулювання перевантажень;

виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на відповідність вимогам, передбаченим Законом України «Про ринок природного газу» та іншими актами законодавства;

рівня прозорості в діяльності суб'єктів ринку природного газу, зокрема рівня оптових цін на природний газ;

рівня та ефективності відкриття ринку природного газу і конкуренції на оптовому та роздрібному ринках природного газу;

ринкової поведінки та інформації про господарсько-торговельні операції, пов'язані з оптовими енергетичними продуктами (включаючи виконані та не виконані заявки), наданої НКРЕКП учасниками оптового енергетичного ринку, особами, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, та торговими репозиторіями, з метою виявлення та запобігання зловживанням на ринку природного газу;

діяльності операторів газотранспортної системи та газорозподільних систем, оператора газосховищ;

3.1.10 забезпечує організацію роботи з розгляду та аналізу поданої суб'єктами ринку природного газу інформації в межах заходів супроводження взаємовідносин учасників ринку природного газу відповідно до вимог законодавства;

3.1.11 здійснює розгляд та аналіз:

розрахунків суб'єктів ринку природного газу, які беруть участь у процедурі врегулювання заборгованості;

3.1.12 забезпечує участь у підготовці матеріалів:

для засобів масової інформації з метою забезпечення відкритості інформації НКРЕКП щодо регулювання відносин у нафтогазовій сфері;

для проведення міжнародних зустрічей, нарад, семінарів, конференцій з питань регулювання в нафтогазовому комплексі;

3.1.13 здійснює підготовку аналітичних та інформаційних матеріалів з питань, що відносяться до компетенції Департаменту;

3.1.14 за результатами моніторингу господарсько-торговельної діяльності суб'єктів ринку природного газу щодо операцій, які стосуються оптових енергетичних продуктів, здійснює підготовку інформації (пропозицій) для проведення розслідувань щодо виявлених ознак зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку;

3.1.15 здійснює підготовку інформації (пропозицій) для проведення перевірок дотримання ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності у нафтогазовій сфері;

3.1.16 здійснює заходи щодо адаптації законодавства України у нафтогазовій сфері до законодавства Європейського Союзу, в тому числі впроваджує регуляторні акти, прийняті на рівні Енергетичного Співтовариства, та проводить консультації з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щодо питань адаптації законодавства України;

3.1.17 бере участь у засіданнях НКРЕКП, в межах компетенції Департаменту;

3.1.18 розглядає звернення і запити та готує проекти відповідей, що надійшли від комітетів та фракцій Верховної Ради України, народних депутатів України, депутатів органів місцевого самоврядування, Секретаріату Кабінету Міністрів України, інших державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян з питань, що належать до компетенції Департаменту;

3.1.19 бере участь у підготовці проєкту річного звіту НКРЕКП з питань, що стосуються діяльності Департаменту;

3.1.20 виконує доручення Голови та/або членів НКРЕКП, керівника апарату НКРЕКП;

3.1.21 здійснює заходи для забезпечення сталості функціонування галузей національної економіки України в умовах особливого періоду щодо створення сировинних запасів, матеріально-технічних ресурсів, які заплановані з урахуванням можливих наслідків застосування засобів ураження;

3.1.22 виконує інші функції, в межах повноважень Департаменту.

4. Права Департаменту

4.1. Департамент має право:

4.1.1 подавати на розгляд члену НКРЕКП відповідно до розподілу функціональних обов'язків та керівнику апарату НКРЕКП пропозиції щодо удосконалення відповідної сфери регулювання, організації роботи Департаменту та НКРЕКП;

4.1.2 за дорученням Голови та/або члена НКРЕКП відповідно до розподілу функціональних обов'язків, керівника апарату НКРЕКП представляти НКРЕКП в інших органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях з питань, що належать до компетенції Департаменту;

4.1.3 залучати в установленому порядку вчених та спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками) до розроблення проєктів нормативно-правових актів, проведення консультацій та експертиз з питань, що належать до компетенції Департаменту за погодженням з Головою НКРЕКП;

4.1.4 взаємодіяти з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями з питань, що стосуються діяльності Департаменту;

4.1.5 звертатися, надавати та отримувати від інших структурних підрозділів НКРЕКП інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на Департамент функцій;

4.1.6 брати участь у засіданнях, семінарах та нарадах НКРЕКП з питань, що належать до компетенції Департаменту;

4.1.7 опрацьовувати документи, які мають гриф «Для службового користування», «Таємно», «Цілком таємно»;

4.1.8 інші права.

4.2. Покладення на Департамент завдань, не передбачених цим Положенням, і таких, що не стосуються питань Департаменту, не допускається.

5. Керівництво діяльністю Департаменту

5.1. Департамент очолює директор, який призначається на посаду та звільняється з посади наказом керівника апарату НКРЕКП в установленому законодавством порядку.

5.2. На посаду директора Департаменту призначається особа, яка відповідає вимогам, встановленим Законом України «Про державну службу».

5.3. На посаду директора Департаменту, призначається особа з ступенем вищої освіти не нижче магістра з досвідом роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвідом служби в органах місцевого самоврядування, або досвідом роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше двох років, з вільним володінням державною мовою.

5.4. Директор Департаменту має заступника директора Департаменту, заступника директора департаменту – начальника управління тарифної політики та платіжно-розрахункових відносин, заступника директора департаменту – начальника управління технічної та інвестиційної політики. Директор Департаменту розподіляє обов'язки між заступником директора Департаменту та керівниками структурних підрозділів, виходячи із покладених завдань і функцій.

5.5. Директор Департаменту:

5.5.1 здійснює керівництво структурним підрозділом, організовує, спрямовує і контролює роботу Департаменту;

5.5.2 забезпечує належне виконання покладених на Департамент завдань і функцій;

5.5.3 здійснює розподіл обов'язків між працівниками Департаменту, координує та контролює їх діяльність;

5.5.4 розробляє положення про Департамент та посадові інструкції працівників Департаменту, погоджує положення про управління і відділи;

5.5.5 забезпечує виконання в установлені строки завдань і доручень Голови та членів НКРЕКП, керівника апарату НКРЕКП;

5.5.6 бере участь у засіданнях НКРЕКП;

5.5.7 подає пропозиції щодо зміни структури Департаменту, підбору, переміщення, заохочень, стягнень та підвищення кваліфікації працівників Департаменту тощо;

5.5.8 опрацьовує документи, які мають гриф «Для службового користування», у разі отримання відповідного дозволу за напрямами діяльності Департаменту, вживає необхідних заходів щодо збереження службової інформації у Департаменті;

5.5.9 забезпечує в межах своєї компетенції дотримання вимог Закону України «Про державну таємницю», у ході роботи використовує, зокрема, відомості за сукупністю всіх показників про розташування, потужність підземних сховищ газу в цілому щодо України, заходи, які заплановані або здійснюються для забезпечення сталості функціонування галузей національної економіки України в умовах особливого періоду, щодо створення сировинних запасів, матеріально-технічних ресурсів, які заплановані з урахуванням можливих наслідків застосування засобів ураження.

5.5.10 підписує акт передачі справ і майна, у разі звільнення працівника Департаменту з посади чи переведення на іншу посаду, разом з уповноваженою особою та державним службовцем, який звільняється чи переводиться на іншу посаду;

5.5.11 забезпечує дотримання працівниками Департаменту Правил внутрішнього службового розпорядку, трудової та виконавчої дисципліни, а також законодавства України з питань державної служби та запобігання корупції;

5.5.12 організовує та скликає наради з питань, що належать до компетенції Департаменту;

5.5.13 організовує внутрішній контроль в межах Департаменту;

5.5.14 здійснює інші функції, передбачені законодавством.

5.6. У разі тимчасової відсутності директора Департаменту (відрядження, хвороба, відпустка та інші поважні причини) його обов'язки виконує заступник директора Департаменту та несе відповідальність за керівництво Департаментом. У разі відсутності директора Департаменту та заступника директора Департаменту обов'язки директора Департаменту виконує заступник директора департаменту – начальник управління технічної та інвестиційної політики у встановленому порядку та в межах визначених повноважень. У разі відсутності директора Департаменту, заступника директора Департаменту, заступника директора департаменту – начальника управління технічної та інвестиційної політики, обов'язки директора Департаменту виконує заступник директора департаменту – начальник управління тарифної політики та платіжно-розрахункових відносин у встановленому порядку та в межах визначених повноважень.

6. Відповідальність

Директор та працівники Департаменту несуть відповідальність за неякісне або несвоєчасне виконання посадових завдань та обов'язків, бездіяльність або невикористання наданих прав, порушення норм Правил професійної етики, що застосовуються до членів, працівників центрального апарату і територіальних органів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та обмежень, пов'язаних з прийняттям на державну службу та її проходженням. У інших випадках, визначених законами України, несуть відповідальність відповідно до законодавства.

7. Взаємодія з іншими структурними підрозділами

Для виконання обов'язків та реалізації прав Департамент у своїй діяльності взаємодіє з іншими структурними підрозділами НКРЕКП з питань, що належать до компетенції Департаменту.

**Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері**

Олександр КОСЯНЧУК